

2. desember 2004

Skatthlutfallið hækkar með hækkandi tekjum

Það fyrirkomulag sem er á álagningu tekjuskatts hér á landi byggir á því að veittur er persónuafsláttur af skatti áður en kemur til skattgreiðslu og leiðir það til þess að skatthlutfallið fer stöðugt vaxandi eftir því sem tekjur hækka. Þetta má sjá í meðfylgjandi töflu en hún sýnir tekjuskatt sem hlutfall af tekjum á mánuði eins og skattur verður lagður á í ár annars vegar og árið 2007 þegar allar breytingar á skattakerfinu sem nú eru áformaðar hafa komið til framkvæmda hins vegar sá sem hefur 100 þúsund krónur í laun á mánuði greiðir í dag 9,5% af tekjum í skatt þegar tekið hefur verið tillit til

Tekjuskattshlutfall eftir tekjum

Mánaðartekjur, þúsund	2004	2007
100	9,5%	3,5%
150	18,7%	13,4%
200	23,3%	18,4%
250	26,0%	21,3%
300	27,9%	23,3%
350	29,1%	24,7%
400	30,7%	25,8%
450	31,9%	26,6%
500	32,9%	27,3%

lágmarksframlags launamanns í lífeyrissjóð. Hlutfallið getur lækkað í 8% ef viðkomandi greiðir hámarks-hlutfall launa í séreignar-lífeyrissjóð. Eftir því sem mánaðartekjur hækka hækkar hlutfall tekjuskatts af launum og er komið í rétt tæpan þriðjung ef þær eru 500 þúsund á mánuði. Skattalækkningar sem nú eru áformaðar lækka það hlutfall af tekjum sem greiða þarf í skatta en þær breyta ekki megineðli skattkerfisins: eftir því sem tekjur eru hærri þeim mun hærri hlutfall af tekjum greiðir viðkomandi í skatta. Skattkerfið er því í raun margþrepa kerfi með óendanlega mörgum þrepum, enda þótt skatthlutfallið sé einungis eitt.

Mikill innflutningur í nóvember

Innflutningur í nóvember samkvæmt bráðabirgðatölum um innheimtu virðisaukaskatts nam um 21 milljarði króna, án skipa og flugvéla. Ef þetta reynist rétt er nóvember með mestu innflutningsmánuðum ársins. Undanfarin ár hefur innflutningur í nóvember verið minni en í október en samkvæmt þessum tölum er um 5% aukningu að ræða milli mánaða og innflutningur er þriðjungi meiri nú en í nóvember í fyrra borið saman á raunverði. Samkvæmt þessum bráðabirgðatölum má gera ráð fyrir að innflutningur til nóvemberloka hafi verið 17% meiri en á sama tíma í fyrra reiknað á föstu verði og án skipa og flugvéla.

Meginskýringar aukins verðmætis innflutnings er að finna í liðunum innflutt flutningatæki, innfluttar hrá- og rekstrarvörur og innflutt eldsneyti. Eldsneytis-verð hefur hækkað um fimmtung fyrstu tíu mánuði ársins sem skýrir hluta af verðmætaukningunni, en magnaukning þessa mánuði er um 10%. Ef neyslu-tengdar vörur eru skoðaðar sérstaklega virðast þær skýra um 10-12% af verðmætaukningu innflutnings til nóvemberloka. Innflutningur bifreiða hefur aukist um 30% að verðmæti og skýrir um 5% aukningarinnar. Aðrar neysluvörur eins og heimilistæki, fatnaður, lyf og tóbak skýra um 4% en einnig hefur innflutningur matvara aukist. Þetta er vísbending um að einkaneysla sé nokkru meiri en spáð var í síðustu þjóðhagsspá.

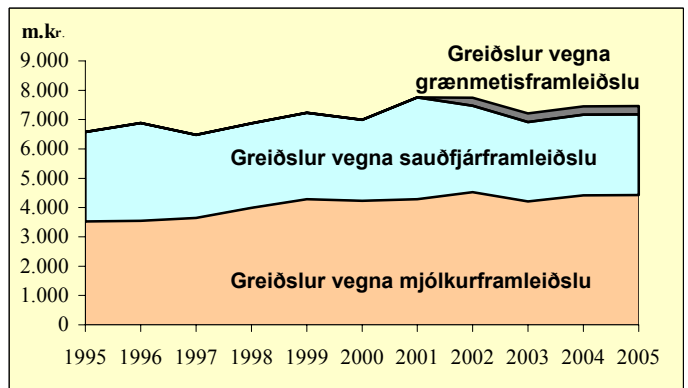
Þegar verið er að skoða bráðabirgðatölur um innflutning hér í vefritinu er yfirleitt verið að skoða og bera saman tölur án innflutnings skipa og flugvéla. Fyrirliggjandi tölur um innflutning til októberloka sýna 4 milljarða króna meiri innflutning flugvéla en á sama tímabili í fyrra en aftur á móti tæplega 2 milljarða króna minni innflutning skipa. Samkvæmt fréttum hafa tvö ný skip bæst í flota landsmanna, nýtt fjölveiðiskip kom til Húsavíkur í lok nóvember og nýtt uppsjárveiðiskip kom til Grindavíkur í gær.

Vöruskiptajöfnuður fyrstu tíu mánuði ársins var neikvæður um 32 milljarða króna. Í síðustu þjóðhagsspá í september var gert ráð fyrir tæplega 40 milljarða króna halla á vöruskiptum árið 2004 og lítur út fyrir að sú spá muni ræstast. Útflutningur sjávarafurða í nóvember verður sennilega með meira móti en góð aflabrogð hafa verið hjá frystiskipum t.d. hjá Granda og í nóvember eru síðustu forvöð að senda út saltfisk fyrir jólin. Ef gert er ráð fyrir nokkru meiri sjávarafurðaútflutningi í nóvember en október má leiða líkum að því að útflutningur í nóvember gæti orðið um 18 milljarða króna. Vöruskiptahallinn í nóvember yrði þá um 3½ milljarða króna, án skipa og flugvéla.

Stuðningur við landbúnaðarframleiðslu hefur aukist

Framlög ríkisins til landbúnaðarframleiðslu hafa aukist nokkuð að raungildi að undanfögnu og munu halda áfram að gera það í samræmi við samninga sem gerðir hafa verið við framleiðendur. Þróunin er þó mismunandi eftir greinum. Útgjöld til mjólkurframleiðslu hafa vaxið um 2,4% að jafnaði á ári á föstu verðlagi undanfarin tíu ár. Mjólkurbændum hefur fækkað að meðaltali um 5% á ári undanfarin ár. Útgjöld ríkisins eru 47,1% af grundvallarverði mjólkur sem endurspeglar á framleiðslukostnað hvers lítra. Heildarkostnaður miðast við greiðslumark á ári sem ræðst af neyslu innanlands. Greiðslumark hefur aukist að meðaltali um 1% á ári sem er í samræmi við fjólskjölgun. Beinar greiðslur úr ríkissjóði til mjólkurbænda í frumvarpi til fjárlaga árið 2005 eru 4.152 m.kr. eða sem nemur um 4,5 m.kr. að meðaltali fyrir hvert mjólkurbú.

Niðurgreiðslur á búvörum á föstu verðlagi

Útgjöld til sauðfjárrframleiðslu hafa lækkað um 1,1% að jafnaði á ári á föstu verðlagi undanfarin tíu ár. Stærsti hluti niðurgreiðslu ríkisins eru beinar greiðslur til bænda sem miðast við ærgildi, er það samsvarandi 18,2 kg kjöts þegar vegið er inn í sláturhús. Beingreiðsluupphæðin miðast í dag við um 358.000 ærgildi eða um 6.500 tonn af kjöti þegar búíð er að taka tillit til uppkaupa og byggðaverkefna. Framleiðslan er hins vegar meiri og fer það sem umfram er til útflutnings en hann nýtur ekki beins stuðnings ríkisins. Sauðfjárbúum hefur fækkað um fjórðung frá 1994 en þau framleiða 4 tonn af kjöti að meðaltali. Stuðningur ríkissjóðs á hvert kíló af kindakjöti sem selt er innanlands nam 454 kr. árið 2003 og hefur hækkað að raunverði um 14% á 10 árum. Árið 2005 eru útgjöld ríkissjóðs vegna sauðfjárræktar áætluð 2.390 m.kr. eða sem nemur 1,1 m.kr. fyrir hvert sauðfjárbú að meðaltali.

Stuðningur ríkissjóðs við grænmetisframleiðendur er áætlaður tæpar 300 m.kr. árið 2005 en hann var fyrst tekinn upp árið 2002.

Tekjur ríkissjóðs jan-september		
12 mánaða breytingar, %	2002-2003	2003-2004
Skatttekjur alls	6,5	15,4
Skattar á tekjur og hagnað	2,2	20,4
Tryggingagjöld	10,1	10,1
Eignarskattar	-15,8	21,6
Veltuskattar	10,4	13,4
Tekjur alls	11,5	7,4

Gjöld ríkissjóðs jan-september		
12 mánaða breytingar, %	2002-2003	2003-2004
Almenn mál	-0,7	9,2
Félagsmál	11,7	10,0
Atvinnumál	5,2	12,4
Vaxtagjöld	-24,1	-7,4
Önnur útgjöld	13,2	0,8
Gjöld alls	6,2	8,7

Afkoma ríkissjóðs jan-september		
M.kr.	2003	2004
Handbært fé frá rekstri	-21.312	-10.405
Hr. lánsfjárfjöfnuður	-1.110	-2.436
Afborgun lána	-19.498	-30.843
Br. lánsfjárfjöfnuður	-26.233	-38.904
Lántökur	31.467	40.679
Greiðslufkoma	5.234	1.775

Ýmsar hagtölur		
12 mánaða breytingar, %	2003	2004
Verðbólga - nóvember	2,5	3,8
Kjarnaverðb. I - nóvember	3,1	3,3
Launavísitala - október	5,5	5,3
Heildarvelta janúar-ágúst	0,0	9,6
Smá.velta janúar-ágúst	0,3	4,3
Atvinnuleysi - október	2,7	2,8